

RÅD VID MASKINDISKNING AV GLAS

Glafo har under många år testat hur glas påverkas av maskindiskning. Glasen påverkas av:

- Sammansättningen.
- Ytans tillstånd och historia.
- Temperaturen och tiden under de olika diskmomenten.
- Diskmedlets sammansättning och dosering.
- Vattenkvaliteten.

Disktemperatur

Disktemperaturen bör inte vara för hög. Välj ett skon- eller miljöprogram som diskar vid ca 50 °C och kortaste tiden, under förutsättning att disken blir ren. Gamla intorkade matrester kan behöva ett annat program.

Diskmedel

Överdosera inte – ta bara så mycket diskmedel som krävs för att glasen ska bli rena. Kontrollera i bruksanvisningen hur mycket vatten din maskin tar in vid diskmomentet och dosera inte över ca 4 g/l. Oftast kan det räcka med hälften. Om du bor på en ort som har reningsverk som tar hand om fosfater kan du utan miljömässiga betänkligheter använda diskmedel med fosfat. Denna typ av diskmedel ger i regel mindre angrepp på glas än de fosfatfria.

Gamla glas

Diska inte gamla glas, speciellt inte gamla blykristallglas, i maskin.

Diska glas som inte använts på länge

Även glas som inte används bör diskas av några gånger per år, för hand eller i maskin, eftersom de kan få en alkalisk hinna som bildas i reaktion mellan glas och luftens fuktighet. Glas som får denna hinna känns ”svettiga” och hinnan kan göra att ett glasangrepp startar.

Placering i diskmaskinen

Stapla inte glas i varandra eftersom glas repar glas. De repor som då bildas, framkallas och blir mer tydliga efter ett antal maskindiskningar. Se även till att glasen inte slår emot varandra i diskmaskinen då det lätt gör att glaskanten naggas.

Förvaring av glas

Ställ inte glasen upp och ner i skåpen. Om det finns fukt kvar kan det bildas en fuktkammare i varje glas som angriper glasytan, som sedan lättare får diskangrepp.

Anslutning av diskmaskinen

Om det finns möjlighet så anslut maskinen till varmvatten. Disktiden blir då kortare och risken minskar att tjocka glas chockas när kallvatten kommer in under första sköljningen. Varmvattenanslutning innebär dock något högre energiförbrukning. Om du inte har mycket hårt vatten så bör inte maskinens inbyggda avhårdare användas. Detta avjoniserade vatten ökar risken för angrepp.

Öppna luckan på diskmaskinen när den är klar

Diska bara när du är hemma. Du kan då bevaka när diskningen är färdig. Öppna luckan när sista sköljningen är klar och spärra den på glänt med en liten träbit eller liknande så att den fuktiga luften vädras ut ur maskinen och glasen torkar. Om maskinen har valmöjligheten att koppla från torkfunktionen så välj det. Att diska på låg eltaxa under t ex natten är inte bra eftersom glasen då blir stående lång tid i varm och fuktig miljö. Även detta kan ge angrepp i glasytan som inte går att avlägsna. Det kan även vara bra att diska när man har maskinen under uppsikt ifall det skulle uppstå vattenläckage.

Skadat glas

Glasytor som blivit ”mjölkiga” genom maskindiskning går inte att återställa idag. Tidigare gjordes detta med hjälp av syrapolering. Det finns dock inte någon i Sverige som åtar sig att utföra detta arbete på grund av dagens skärpta miljöregler. Om det istället gäller avlagringar från t ex blomvatten så kan du prova att tvätta med antingen citronsyra eller ättikssprit (finns i matvaruaffärer). Går inte det kan du ta kontakt med något glassliperi som kan polera ytan så att den blir glansig igen. Det finns även glaslagare som kan laga trasigt glas, t ex om en kant blivit naggad.

GLASFORSKNINGSINSTITUTET, april 2005